

Ple de les Corts Valencianes celebrat el dia 24 d'abril de 1998. Comença la sessió a les 12 hores i 30 minuts. Presidix el Molt Excel·lent Senyor Hector Villalba i Chirive·lla. Sessió plenària número 80.

El senyor president:

Senyores diputades, senyors diputats.

Bon dia. S'obri la sessió.

Punt unic. Declaració institucional en motiu del Dia de les Corts Valencianes.

Excelents membres de la Taula de les Corts, Honorables Senyores Conselleres i Senyors Consellers, Il·lustríssims Senyora Sindica i Senyors Sindics dels Grups Parlamentaris, Il·lustres Senyores Diputades i Senyors Diputats, Digníssimes i il·lustríssimes autoritats, guardonats, amigues i amics.

Un any mes, nos disponem a commemorar la data del 25 d'abril, Dia de les Corts Valencianes, la qual porta implícita, en esta ocasió, una altra celebració molt important i significativa per a la nostra institució: la de la seua restauració com a orgue legislatiu, fidel reflex de la voluntat democràtica de les valencianes i dels valencians.

Si l'any passat tots junts festejavem el XV aniversari del nostre tan desitjat i debatut Estatut d'Autonomia, hui nos convoca i nos presidix el XV aniversari de les Corts Valencianes.

Un ràpid viatge per l'història d'estos quinze anys nos trasllada al dia 7 de juny de 1983, data que fa referència a la restauració de les Corts, constituïdes en la primera sessió plenària. Este fet tan esperat, suponia l'obertura d'una etapa esperançadora i il·lusionant per als valencians perquè, junt a l'instauració de l'Estatut d'Autonomia un any abans, recuperàvem una tradició històrica, basada en l'època foral, la qual havia de servir de llum i guia, per construir la pròpia autonomia i consolidar les nostres llibertats.

Des del moment en que els representants del poble valencià, elegits en democràcia, es reuniren en Corts per primera vegada fins als nostres dies, n'han segut molts els episodis que han anat succeint-se en l'història i en el devindre de la nostra institució.

Una institució que, un any darrere d'un altre, ha anat consolidant-se, gràcies a l'esforç conjunt i a la gran dedicació de totes les persones que durant quinze anys han estat treballant al servei dels valencians, al servei d'un poble que a poc a poc, ha anat prenent consciència de l'existència de les seues Corts, no a soles conegudes com a un espai físic, sino sentides com a una conjunció humana de treball esperançat, i voluntat d'enteniment.

Unes Corts que, des del moment sincrònic de la seua constitució, han intentat ser obertes, perquè un parlament no ha de ser un reducte immòvil, sino dinàmic, ha d'arribar a ser el forum democràtic a on conflueixquen les diverses opcions polítiques elegides lliurement pels ciutadans, per tal de aconseguir la seua consolidació com a cambra plural.

I es que els parlamentaris tenim l'obligació moral de convertir la cambra en un forum legislatiu, en un lloc a on els interessos dels valencians siguen transformats en lleis i

en normes que garantisen la convivència pacífica entre tots i el progrés del nostre poble.

Hui recordem en satisfacció el camí recorregut per estes Corts, enraïlat en la Constitució i en l'Estatut d'Autonomia i basat en una ben entesa democràcia. No obstant, en esta trajectòria legislativa, també s'han hagut de superar les dificultats i els problemes, que sempre conduïen intrínsecament tota labor parlamentària i sobre tot quan qualsevol parlament inicia —com nosatres iniciarem— la seua activitat.

L'història de les Corts des de 1983 fins a 1998 comprén quatre legislatures. Citaré els fets i els aspectes més significatius, com a recordatori i reconeixement del treball desenvolupat en este parlament.

Des del punt de vista institucional, les Corts Valencianes han segut en dos ocasions punt d'encontre i de reunió en la realització de les jornades dels parlaments autonòmics: en 1985, coincidint en la mitat de la I Legislatura, en les ciutats de València i Alacant tingueren lloc les Terceres Jornades dels Parlaments Autonòmics, en la finalitat d'estudiar la problemàtica d'estos i d'intercanviar experiències. En estes jornades s'aportaren distintes formes de funcionament des dels punts de vista de les Corts Generals i dels Parlaments Autonòmics, els dos en actuacions similars en quant a l'aspecte constitucional, ja que els dos simbolisen l'expressió pràctica d'una nova concepció del dret parlamentari.

La segona reunió de presidents de parlaments autonòmics succeí en 1994. I fon precisament també en est any, exactament el 17 de novembre, quan ses Majestats, els Reis, inauguraren la seu de les Corts, l'espai físic que ens alberga, l'antic palau dels Borja, hui Palau de les Corts Valencianes.

El Rei, en el seu parlament fea referència a que legislar es crear dia a dia nous espais de convivència; per això, des de la representació democràtica que tots ostentem, el nostre deure es donar una resposta il·lusionant i realista a tots els reptes que la complexa societat, en la qual vivim, te plantejats.

Un any després, en 1995, les Corts serien visitades pel príncip Felip de Borbo.

L'hemicicle que hui nos acull fon inaugurat en 1990, en sessió extraordinària. Este recinte, en el símbol dels tres braços de les nostres Corts forals, el nostre enllaç directe en el passat, ha de ser el lloc de reunió i de treball de tots nosatres, llegítims representants del poble, des d'a on hem de traduir en realitats les funcions que tenim encomanades de legislar, d'aprovar el presupost i d'impulsar i controlar l'acció del Govern valencià. I tot açò ho hem de fer possible des de l'esforç i el compromís, des de la pluralitat, la democràcia, el consens i la llibertat.

Com que el nostre parlament no es tancat, el seu àmbit de relació no es circumscriu a l'espai geogràfic de l'Estat Espanyol sino que, en 1996, tenen lloc distintes intervencions, concordades entre els mateixos Parlaments, Assamblees i Consells autonòmics, dirigides a ampliar la xarxa de relacions entre analogues realitats europees, i també a potenciar els intercanvis i les col·laboracions autonòmiques i regionals. En este sentit, una representació del parlament valencià va assistir en Renania-Palatinat, en el període de la segona legislatura, i en 1996 en Bolònia, a un encontre entre parlaments d'Europa.

Esta institució, les Corts Valencianes, com a transmissora d'una època foral i per tant d'una importantíssima part de la nostra història, i també com a representant del poble valencià, en ser depositària de la seua sobirania, no ha deixat mai de banda un objectiu bàsic, el d'acostar-se a les valencianes i als valencians; per tot açò, les nostres Corts s'han desplaçat a distintes comarques de la nostra nacionalitat, per tal de celebrar les seues habituals sessions tant de la Taula i de la Junta de Síndics, com la sessió plenària del parlament.

Aixina puix, destacarem que en esta IV legislatura les Corts han segut acollides en Alacant, Castello, Segorbe, Tuéjar, Torrent, Denia, Requena, Morella, Calp, Benidorm, Benissano, Catarroja, i en dates mes proximes als nostres dies, en Sant Mateu, Gatova, Beniarjo, Xativa i Torreveija.

Seguint en la nostra resenya, fem referència a l'activitat parlamentària. 42.161 han segut les iniciatives parlamentàries presentades en estos quinze anys d'existència. I sobre tot 122 lleis han segut aprovades per a marcar el nostre marc de referència legal sobre el que hem de mantindre el nostre model de societat. D'eixes 122 lleis cal destacar per l'importància que tingueren en el seu moment, en 1983, la llei d'us i ensenyança del valencià i la de Govern valencià; l'any 85, la llei de Sindicatura de Contes i la del Consell Valencià de Cultura; l'any 87, la llei electoral valenciana; l'any 88, la llei del Síndic d'Agravis; en 1991, la de creació de l'universitat Jaume I de Castello; en 1993, la llei de creació del comite economic i social de la Comunitat Valenciana; en 1994, la llei de creació del consell jurídic consultiu de la Comunitat Valenciana; en 1996, la llei per la qual es crea l'universitat Miguel Hernández d'Elig; i en 1997, la llei que regula el sistema de Servicis Socials en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, la de Consells i Coleges Professionals de la Comunitat Valenciana, la de Cambres Oficials de Comerç, Indústria i Navegació, i la llei per la qual es regula el tram autonòmic de l'impost sobre la renda de les persones físiques i restants tributs cedits.

La recuperació, la potenciació i la difusió de la nostra cultura es labor també del nostre parlament. La cultura valenciana i la nostra llengua son parts inseparables i distintives de la nostra essència com a nacionalitat lliure i diferenciada dels restants pobles que conformen l'Estat Espanyol.

Per açò, les Corts Valencianes en tindre un fort compromís en la nostra cultura, hem contribuït a que part de la nostra història, tant de l'institució com de la nostra Comunitat haja segut i haja tengut el suport que es mereix. En este sentit, en 1991 les Corts albergaren l'exposició *La Corona d'Aragó. El Regne de Valencia en l'expansió Mediterrànea (1238-1492)*; en 1994, les valencianes i els valencians poguerem fruir avidament d'alguns fragments del nostre passat històric en una exposició, *Un passeig per l'història*, que fon itinerant i que també visità les ciutats d'Alacant i Castello.

Actualment, el Palau de les Corts oferix a l'incesant públic que nos visita, un tros, exquisitament documentat, de la nostra història antiga, en l'exposició que porta per títol: *De Valentia a les Corts*. Exposició que supón el resultat de la dedicació de les Corts en dur avant treballs d'excavació i d'investigació en els voltants de la zona a on nos ubiquem en l'actualitat.

Pero, com que el document gràfic es el que sobreviu a temps i a història, des de les Corts Valencianes han vist la llum numeroses publicacions dirigides a tota classe de públic: des de rigorosíssims treballs d'investigació, passant pels catalegs de les exposicions abans citades, i dels anuaris de Dret Parlamentari, fins a llibres divulgatius de l'història d'esta institució, sobre tot dirigits al món infantil i juvenil que continuament nos visita.

Cal destacar també que n'han segut dos els Forums Infantils organitzats en Unicef en estos dos darrers anys.

De la mateixa manera, les Corts Valencianes organitzen per als escolars un concurs de Dibuix i Redacció en motiu del Dia de les Corts Valencianes.

Esta ha segut, molt breument, la resenya de quinze anys de dedicació en les Corts Valencianes. Es missió de tots aconseguir que la nostra institució continue estant durant molts anys, com ara, al servici dels valencians.

Hui, també s'ha de fer al·lusió a la data del 25 d'abril, la qual l'hem de considerar com al recòrd d'un moment històric fatídic per als valencians ja que supongue la perduda com a poble de furs i privilegis, aixina com la desaparició de les Corts forals. De la mateixa manera l'hem de prendre com a punt de partida per a, des de les Corts Valencianes, recuperar les nostres llibertats i seguir avançant en la consecució de les nostres justes demandes i aspiracions.

Esta data començà a commemorar-se, com a dia de la nostra institució, a partir de l'any 1994, com aixina consta en una Resolució aprovada per les Corts Valencianes en sessió celebrada el dia 25 d'abril. En eixa Resolució fa referència de la voluntat del poble valencià per superar fets històrics i caminar junts, units i en llibertat cap a un futur millor i mes just.

L'any passat nos congratulàvem en celebrar el quinze aniversari de la promulgació de l'Estatut d'Autonomia, el qual marcà una fita en l'història dels valencians perquè, després de casi tres segles des de la perduda dels nostres furs, suponia la recuperació parcial de la nostra sobirania i de la nostra consciència com a poble.

I dic recuperació parcial perquè, el nostre Estatut encara necessita aconseguir les cotes d'autogovern que nos equiparen a unes altres comunitats dites històriques o a les aspiracions de la majoria dels valencians. Drets i deures que impliquen poder i responsabilitat i que sorgixen de la lleialtat constitucional, aixina com s'explicita en el capítol tercer de la Constitució Espanyola.

Lleialtat i voluntat popular unides de cara al futur per a proseguir el camí iniciat pels valencians fa mes de quinze anys. En eixa direcció estan els esforços dels grups polítics que tenen representació parlamentària, els quals estan dedicant part important de la seua activitat a l'anàlisi previ de la reforma de l'Estatut, la qual ha d'il·lusionar-nos en la millora de la norma bàsica de convivència per a ampliar les aspiracions sociopolítiques de la Comunitat Valenciana.

Coneixer el nostre passat es necessari, pero no ha de ser obstacul per a plantejar-nos un present no condicionat per anteriors succés històrics, hem de ser capaços d'organitzar el nostre present i preparar en dignitat el nostre futur, que sera

el que entre tots construïm; hem d'entrar en el segle XXI oferint múltiples oportunitats, superant reptes, acostant les institucions al poble, introduint formes d'actuació que milloren les nostres possibilitats i la participació democràtica.

Des de les Corts Valencianes hem de lluitar dia a dia per reivindicar tots els aspectes que conformen la nostra nacionalitat, eixos que nos singularisen enmig de la globalització dins la qual vivim.

Recuperar les tradicions valencianes, coneixer la nostra història, convertir la llengua valenciana en un instrument de

cultura, afiançar la consciència de poble diferenciat, elegir la manera d'autogovernar-nos, aconseguir les més altes cotes de poder i de responsabilitat, fomentar el diàleg, la tolerància, la no violència, el comportament democràtic i els valors de solidaritat i de justícia es el quefer que nos correspon com a representants i valedors del poble valencià.

Moltes gràcies. *(Aplaudiments.)*

Senyories, s'alça la sessió.

(S'alça la sessió a les 12 hores i 50 minuts.)